

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Μηνιαίο Ενημερωτικό Δελτίο Τιμών Αγροτικών Προϊόντων

από την Πειραιώς

Νοέμβριος 2024

Η επανεκλογή Trump και η αναμενόμενη ενίσχυση της οικονομικής και πολιτικής αβεβαιότητας (χαλαρή δημοσιονομική πολιτική, επιβολή δασμών, μείωση εταιρικών φορολογικών συντελεστών) επέφεραν μικτά πρόσημα στις κύριες διεθνείς μετοχικές αγορές, σε μηνιαίο επίπεδο. Το δολάριο κατέγραψε σημαντική άνοδο όπως και οι αποδόσεις των αμερικανικών κρατικών ομολόγων 2ετίας και της 10ετίας.

Στις ΗΠΑ, ο ισχυρός ρυθμός ανάπτυξης διατηρήθηκε και κατά το Γ' τρίμηνο, παράλληλα με το επίπεδο του πληθωρισμού (κοντά στο 2%) και τις ιδιαίτερα καλές συνθήκες στην αγορά εργασίας. Στην Ευρωζώνη, αν και ο αντίστοιχος ρυθμός ανάπτυξης εξέπληξε θετικά, οι πρόδρομοι δείκτες συνέχισαν να υποδηλώνουν ότι η ανάπτυξη παραμένει πολύ ήπια, ενώ οι προκλήσεις στη μεταποίηση παρέμειναν στο επίκεντρο. Σε επίπεδο Κεντρικών Τραπεζών (Fed, ΕΚΤ), η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής συνεχίστηκε, με τις εκτιμήσεις να κάνουν αναφορά, για ακόμα μία μείωση επιτοκίων εκατέρωθεν των τραπεζών, μέχρι το τέλος του 2024.

Η γεωπολιτική αστάθεια και η επανεκλογή του Trump επανάφεραν στο προσκήνιο τις ανησυχίες σχετικά με την πολιτική επιβολής δασμών. Η αγορά αντέδρασε άμεσα εντείνοντας περαιτέρω τις ανοδικές πιέσεις στις τιμές στην πλειοψηφία των αγροτικών προϊόντων. Εξαιρέση αποτέλεσαν οι τιμές στο σιτάρι και στο βαμβάκι, που σημείωσαν ελαφρά υποχώρηση. Αυτό που αναμένεται να απασχολήσει την αγορά το επόμενο διάστημα είναι το ύψος και η διάρκεια των δασμών, καθώς μία ενδεχόμενη αλλαγή σε αυτούς, αναμένεται να επιβαρύνει περαιτέρω το κόστος των Αμερικανών καταναλωτών, προκαλώντας ταυτόχρονα μείωση των αμερικανικών εξαγωγών, ιδίως στα αγροτικά προϊόντα, αλλά και πιθανό περιορισμό στον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας των ΗΠΑ.

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα δεδομένα του NOAA, οι συνθήκες για το φαινόμενο La Niña αναμένονται ευνοϊκές μέχρι το τέλος του 2024 (πιθανότητα 57%) και εκτιμάται ότι θα παραμείνει ενεργό μέχρι τον Ιανουάριο-Μάρτιο 2025. Αν και οι πωλητές συνεχίζουν να διατηρούν προβάδισμα στην αγορά του σιταριού, η τάση αυτή δύναται να ανατραπεί, ενισχύοντας τις τιμές, δεδομένης της έντασης στο γεωπολιτικό ρίσκο και των ζητημάτων παραγωγής στις καλλιέργειες της Ν. Αμερικής. Για τη ζάχαρη, όπως και για τη σόγια, αν και οι πρόσφατες βροχοπτώσεις στη Βραζιλία ενίσχυσαν τις προσδοκίες για μεγαλύτερη προσφορά, η τάση αυτή δύναται να ανατραπεί συνεπεία της εξέλιξης του La Niña. Η ενισχυμένη ζήτηση και το χαμηλό επίπεδο αποτίμησης του καλαμποκιού ενίσχυσαν τις τιμές του, ωστόσο τα ζητήματα σχετικά με το ύψος των δασμών αναμένεται να ασκήσουν πτωτική πίεση. Για το βαμβάκι, η περιορισμένη προσφορά δύναται να συνεχίσει να ευνοεί την τιμή του, ωστόσο στοίχημα περαιτέρω ανόδου στην τιμή του αναμένεται να έχει ο παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης που εξαρτάται και από την επιβολή δασμών. Οι ανησυχίες για το επίπεδο συρρίκνωσης της παραγωγής πορτοκαλιών παρέμειναν στο επίκεντρο, ενισχύοντας περαιτέρω τις τιμές του χυμού. Για το ρύζι, η ενισχυμένη προσφορά σε συνδυασμό με τη χαλάρωση των περιορισμών στις ινδικές εξαγωγές ρυζιού αναμένεται να έχει αρνητική επίδραση στην τιμή του.

Ο δείκτης των αγροτικών προϊόντων σημείωσε σημαντική άνοδο 3,90% συνεχίζοντας την ανοδική του πορεία για τρίτο συνεχόμενο μήνα, Όμως, ο δείκτης των εμπορευμάτων σημείωσε μικρότερη άνοδο, 0,52%. Πιθανοί λόγοι της διαφοροποίησης αυτής μπορεί να αναφερθούν η επανεκλογή του Trump, γεγονός που προεξοφλεί τις δυσμενείς εξελίξεις στο παγκόσμιο εμπόριο με πιθανές διαταραχές στην εφοδιαστική αλυσίδα, κυρίως στην κινεζική οικονομία, η εικόνα της οποίας δείχνει κάποια σημάδια ελαφράς βελτίωσης (αύξηση εξαγωγών), τη συνέχιση του γεωπολιτικού ρίσκου και την αβεβαιότητα σχετικά με τις κλιματικές συνθήκες (επανεμφάνιση του La Niña). Ταυτόχρονα, η τεχνική εικόνα του δείκτη παρέμεινε σχετικά θετική.

Το Δελτίο Τιμών Αγροτικών Προϊόντων, το οποίο υλοποιείται, για τον Αγροτικό Τομέα της Τράπεζας Πειραιώς από τη Μονάδα Οικονομικής Ανάλυσης & Επενδυτικής Στρατηγικής, απευθύνεται σε εξαιρετικά ευρύ κοινό, που δραστηριοποιείται στον αγροδιατροφικό τομέα.

Επισυνάπτεται το 11ο Δελτίο Τιμών Αγροτικών Προϊόντων για το 2024, της Πειραιώς.

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2024